

ئهزموون و یاد

پشکو نه جمه دین

به شی یه که م:

گیار شهی به هاره، گیاوگۆل تا چۆکان هاتوو، مانگ دهسبازی له گهڵ پهلههه وره مهستهکان دهکا که به نازه وه له دهوری سه ماده کهن. له نیوانی دهستبهردان و چوونه دهستی پهلههه وره کاند، گورزه تیشکی هه لده خلیسکی و خۆی به برژانگه کانی ئیمه ده گریته وه. ئیمه نهرم و له سه رخۆ، به نیو په له گه نمی وه که رویشکه که وتوودا ری ده کهین.

بۆن و بهرامی گولان، خانه خانه ی قولاییه کانی ههست لیوانلیو ده کهن. سه رتاپام شیلهی خۆشیه کی لی ده چکی. . . شادییه ک وه ک ئه وه ی به ره و

له دایکبوونیکی دیکه بزوویم. ههست به قورساییه جهسته م ناکه م. مینا زیندانییه ک که ده رکهی زیندانی لی ده کریته وه و پی ده لین: فهرموو تو ئازادیت!، چۆن به پیمان نا، به لکه به دوو بالان به ره و فهزای ئازادی ده فریت، منیش ههست ده که م زیندانی شار به جیدیلم و به ره و دنیا یه ک که له خه یالمدارووستم کردوو، هه لده فرم! من له دنیا ی خۆمدا ده فرم و شیخه لیلی هاوړی و ئامۆزا و هاوژام له پینشه وه به کاوه خۆ هه نگاو ده نی. چاره که سه عاتیکی ده بیته به ریگاوه یین و هیشتا دیواری بیده نگیمان نه به زاندوو ه! به بیدهنگی له نیو بیدهنگی شهودا به ره و بنار سه رده کهوین. له یه که م گوندی بناردا وچانی بو ده گرین و له گه ل کازیوه دا ئیتر مائاوییه له شیخه لی ده که م و به دیداریکی چاوه ره وانکراوی ده سپیرم!

گوندی تایه ن، زیدی خۆمانه، گوندی عه بابیلی که ده که ویتته کیلومه تری رۆژهلایه هه له بجه وه و له پایینی < شنروئ > دا شانی داداوه، ده بیته مه نزلی ئه م شهومان و پاشتر من ده بی به چیدا هه لگه پریم و شیخه لیش بگه ریته وه شار.

هه رچی له گوند نزیکتر ده بینه وه، کانی یادوه رییه کانم زیتر ئاوه زی ده بیته و وینه بالداره کانی ده ورانی مندالیی، بالای بیینه کانم له خۆ ده پیچن و له ژیر تریفه ی مانگدا چاوشارکی ده کهن.

مندالیی و خه ونه رانگاله ییه کانی، ته نیا ئه نوایه کی پر ئارامی و هیلانه کانی هه لفرینن که له سه رده مه کانی دواتری ژیاندا په نایان بو ده به ینه وه.

دره خته کانی < قه تاره تووان > له بنه وه را، وه ک دهسته یه ک سه ربازی له حوزوری فه رمه نده دا بی جوله و سه روپۆپیان وه ک ده رویشانی ئه لقه ی زیکر به دم شه نهبای شه و گاره وه به یه کدا دین. . . .

هه ر یه که و توتکه سه گیکیان سنک کردوو و به دوی خۆماندا رایده کیشین. . . توتکه که ی حه مه توفیق په ته که ی له ملدا توند ده بیته و وه خته بخنکیت! . . ئه ریوه لا خنکا! . . خنکا! . . ئه و به خیرایی په ته که شل

ده کاته وه. . . توتکه سه گ ئه هیکی پیدا دیتته وه. ئیمه له حه مه توفیق ناگه ریین و ده لین: خوا هه ردوو چاوت کویر ده کات، چونکه تو ئازاری توتکه که ت داوه! چی بکه م تا خوا بمبووریت؟! ئه و به نیگای پر ترسه وه

ده لی. ئیمه به یه ک ده نگ: ده بی ماچی بکه یته! ئه و دوو جارن ئه ملالوای توتکه که راده موسی! ئیمه

دهیکهینه ههلا و به چه پلهوه هاوار دهکەین: گلاو گلاو گلاو بوو، توتکه ماچکەر گلاو بوو! حەمه توفیق دەست دەکاتە گریان و ئیمەش دەلێن: دەبیت دەم و لیوت بە قورەسوورە بشۆیت و گلاوی دەربکەیت!

قەتارەتوو، پەرژینەدرەختی نیوان باخی حاجی شیخەلی و ئەو ریگایەیه که له گوندەوه بو شار دادەگەرێ. حاجی شیخەلی، میزدی «پوورە کافە»م بوو. کورپکی هەبوو بە ناوی ئەکرەم که هاوتەمەنی من بوو. هەر لەم باخدا هاوینی سالی 1958 کچیکیان بوو که ناوی «حوربەت»یان لێ نا. . . . بو وەزارەت بو وەزارەت حیزبی شیوعی بو وەزارەت! . . . ئەوه حاجی شیخەلییە «که جاری نەبووتە حاجی» له پیش ئاپوورە خەلکی گوندەوه هاوار دەکا و بەرەو هەلەبجە مل دەنێن! . . . سالانی زیڕینی تەمەنی «حشع»ه. هەموو خەلکی گوند بە ئۆمی و شیخەوه، هەندێ خیزانی لێ وەدەرئیی، مەست و بەنگی درووشمەکانی ئەو حیزبەن. دانیشتوانی عەبابەیلی، بوونەتە دوو بەرەو باوەکوشتە. بەرەو زۆربە که جوتیار، وەرزیڕ، سەپان و دارکینشی گوندن و هەندەک له ماله شیخانیشیان ره گەل که وتوون، بەرەو دیموکرات و دژە دەرەبەگ و ئاغان و کەمینەش ماله شیخان و ژمارەیهکی ریزپەر له ره شه خەلکه که که داکۆکی له پارتی و بنه ماله ی شیخان ده کەن!

چەند هەنگاوێک ژوورتر، ئیمە له نیوانی مەرقدی ئیمامقاسم و ئەبوعوبەیدەدا وەستاوین! . . . بۆچی وەستاوی؟! . . . من دەلیم: پیمخۆشه که میک له شاری مردوووان رامینم!

– دایکه! ئیمامقاسم و عەبابەیلی کامیان گەورەن؟! . . .
– کورم هەردووکیان ئەسحابەیی پیغمبەر و وهلیی خودان و وهکو یهک گەورەن!
– ئەی بۆچی مەزاری ئیمامقاسم تەنیا دیواری هەیه و گومەزی بو درووست نەکراوه!
– ئیمامقاسم سەر و ساپیتە له خۆی ناگریت و سەرپۆشکردنی پێ خۆش نییه. دەلێن دەیان جار سەقف و گومەزیان بو درووست کردوو و بەیانی که هەستاون، نە ساپیتە ماوه و نە گومەز!
– دایکه! ئەوان کهی مردوون?!

– ئەوان هەرگیز نامرن، ئەوان شههیدی دەستی کافرن و ئیستاش زیندوون! . . . باوکم چەندین شهو ئیمامقاسمی به چرایه که وه دیوه که چووتە سەردانی عەبابەیلی. . . . باوکم لەرزی لێ هاتوو و له هۆش خۆی چوووه!

له ژێر داربەرۆوه گەورەکهی نیوشەخسدا، له نیوان ئیمام و عەبابەیلیدا وچانیکی بو دەگرین. روو له مەرقدی ئیمام دەکەم. ئەو کونه پیرۆزهی که له بەشی خوارهوهی حەسارەکه دایه و هیندەهی دەمی کولانه قەلیک دەبی سەرنجم بەند دەکات. . . . سەرت دانەوینتە! بەردەکهی بنه وه ماچ بکه! . . . تۆ جوانکەیت و دوای تۆ گیرایه! . . . له ئیمام پیاپۆوه و دوای بو خۆت و بو منیش بکه. خۆت بیی به موعەلیم و مرازی منیش حاسل بیت! . . .

مەرقدی عەبابەیلی! . . . عەبابەیلی هاوار! . . . بو خاتری ئەو سەرە پیرۆزهت که له «جەلیله» به شمشیری کافران ژێ کرا و هەتا ئێره به ئاسماندا فری، بمانپاریزه! . . . خیراکەن! . . . بو ناو مەرقد. . . دەرگا که مان کرده وه. شیخ جەلال له پیشه وه و ئیمەش که ژمارەمان پانزه که سینک دەبوو به دوای ئەودا خۆمان خسته حەرەمی مەرقدەوه! . . . دەنگی گولله تۆپه کان بيشکهی مەرقدەکهی دەلەرزان. که سینک له ده لاقه ی

مهرقه دهوه سهیری ناو گوندی کرد و گوتی: ئاوی بی ویران بوو! مالبه مالی بیژا! ژنهکان بهدهم نزا و بهچاوی پر ترس و فرمیسکهوه، باوهشیان به بیسکهی مهرقه ده که دا ده کرد و ده پارانهوه. خورتاوا، گرمه ی تۆپان برا. گه وره کان به راکردن و ئیمه ی مندالیش به شوین ئه واندا، به ره و گوند روشتین. ژن و پیاو به یه کدا دههاتن. مزگهوت بۆنی خوینی گرتبوو. شیخ جهلال بانگوسه لای هه لدا! . ئازادی ته نیا کورپی پارچه یه کی وی که وتبوو و ده سته جی گیانی سپاردبوو. ئازاد، به مه زنده ی من ئه وی روژی 16 سالان بوو. پوره کافه م، گوله تۆپیکی به ته وای بهر که وتبوو و جه سته ی کردبووه چهند پارچه وه. ئه کره م و که ریم و حوریه ت بی دایک که وتن. ره شه ی بابه ی دوکاندار که من زۆرم خۆشده ویست، ته رمه که ی له سه ر تاته شووری مزگهوت راکشابوو.

وینه یه کی خویناویتر که تائیس تاش له روژنه ی بینایمدا کال نه بووه ته وه، کورپیکی هاوته مه ن و هاوپۆلی خۆم بوو به ناوی «حه مه ی ئه وله خویل»، که پارچه یه ک له ئه ستوورایی رانی دابوو، لاقه براوه که ی که سیک هه لیگرتبوو و خۆیشی نیوه زیندوو، وه کو جوانه گای سه ربراو خوینی لی ده رژا، به باوه شی پیاویکی دیکه وه به ره و مزگهوتیان ده هیئا. ئیتر من نه له سه ر کورسی قوتابخانه و نه له کورپی سیباز و چاوشارکی و مزره چیندا، ئه و هاورییه ی خۆم نه مبینیه وه!

بهشی دووهم:

تهلاری مامه شیخ کهمال دوو نهۆم و له دوا خالی بهرزى ئاوايدا جى كهوتوووه. كه مندال بووم پيم وابوو، تهلاری هينده گهوره له هيچ شوپينكى ئەم دنيايهدا نيه. خانوويهكى به بهرد و قسل درووستكراوى له چەندین ژوور و دوو تارمه پیکهاتوو كه ژماره‌ی هۆده‌کانی هەرگیز بۆ من دیار نه‌بوون. ژووره‌کانی نهۆمی خوارهوه و کادان و کیلەر و ئەبار و گهور و تهویله‌کانی ده‌وروشتی ته‌لار، جینگای چاوشارکی و راکه‌راکه و گهنم گرد و جوبلا و یارییه‌کانی دیکه‌ی سه‌رده‌می مندالیی ئیمه بوون. تارمه‌ی نهۆمی سه‌روهه، روو له باکوور و تارمه‌ی نهۆمی خوارهوه روو له خوراوا و به‌سه‌ر گونددا ده‌روانی و واوه‌تریش شاری هه‌له‌بجه و هه‌موو ته‌ختای شاره‌زوور ده‌نیته به‌ر ئاسۆی بینیت.

کانیبه‌هاری، چەند سەد مەتریک ژوورتر له ته‌لار ئاشگێرئ ئاوی به‌ لووزه‌وی لی هه‌لده‌قولی و به‌ جۆگایه‌کدا که تازه چیمه‌نتۆرئ کراوه، ده‌رژیتته ئەستیریک که به‌ بهرد و چیمه‌نتۆ له‌به‌رده‌م ته‌لاردا درووست کراوه و پاشتریش له‌ گه‌رووی ئاشیکی چکۆلانه رۆ ده‌ییت که ئیستا له‌کار کهوتوووه و تا سالانی شه‌سته‌کانیش ئەو ئاشه‌ شه‌و و رۆژ ده‌گه‌را و باراشی گوندی ده‌هاری.

له‌سه‌ر ئەستیرکه‌که سه‌کۆیه‌کی گه‌وره‌ی چیمه‌نتۆرئ درووست کراوه که هاوینه‌شه‌وان جینگای دیوه‌خانی زستانان ده‌گریته‌وه. لیره‌دا مامه شیخ کهمال له‌سه‌ر کورسییه‌ک داده‌نیشی و میوانی دیوه‌خان و کورانیسی له‌سه‌ر دۆشه‌کی ئیسفه‌نجی لاکیشه‌یی چوارمشی یان له‌سه‌ر چۆک داده‌نیشن و کۆری دیوان به‌ باسوخواسی رۆژگار گه‌رم ده‌بی. من له‌ ته‌مه‌نی می‌ردمندالییدا، هه‌میشه‌ خه‌ونم به‌ دانیشتنی نیو دیوه‌خانه‌وه ده‌بینی، به‌لام هه‌تا هه‌ژده‌ سالانم پر نه‌کرده‌وه و خویندنی زانکۆم ده‌ست پینه‌کرد، ئەو متمانیهم نه‌بوو و ئەو خه‌ونه‌م نه‌هاته‌دی. له‌ ته‌مه‌نی مندالییدا، ده‌شیا له‌ پایینی دیوه‌خاندای جینگایه‌کت هه‌ییت و گوئ له‌فه‌رمایش و گێرانه‌وه‌کانی گه‌وره‌سالان بگریت، وه‌لی قسه‌کردن بۆ مندالان نه‌شیاو بوو!

بۆ ئیمه‌ی مندال، خۆشترین کاتی دیوه‌خان، پاش کاتز می‌ری نۆی ئیواره‌ بوو که مامه‌شیخ کهمالم دیوه‌خانی چۆل ده‌کرد و ده‌چوو به‌ نهۆمی سه‌ری بۆ خه‌وتن. ئیتر مه‌یدان بۆ <ره‌حیم> چۆل ده‌بوو.

ره‌حیم خه‌لکی گوندی ده‌له‌مه‌ربوو که ده‌که‌ویته‌ ته‌نیشتی عه‌بابه‌یلی و مه‌ودای نیوانیان ته‌نیا سی کیلۆمه‌تریک ده‌ییت. ره‌حیم هه‌ر له‌ ته‌مه‌نی می‌ردمندالییه‌وه هاتبووه‌ مالی مامه شیخ کهمال و له‌وی ده‌ژیا. ئەو نه‌ وه‌رزیر بوو و نه‌ سه‌پان و نه‌ گاوان و باخه‌وانیش، که‌چی له‌ کاری هه‌موواندا، گه‌ر ئاره‌زووی هه‌بایه‌ به‌شدارى ده‌کرد و له‌ هه‌موو بابه‌تیک ده‌دوا و قسانی ده‌کرد. ره‌حیم نه‌ خوینده‌وار بوو، شتیک له‌ زمانی عه‌ربی ده‌گه‌یشت و به‌ که‌یفی خۆی ده‌نگوباسی رادیۆکانی راقه‌ ده‌کرد. ره‌حیم که‌ باسی جه‌نگی ئیسرائیل و عه‌ره‌بانی ده‌گێراوه، جۆریک بوو وه‌ک ئەوه‌ی خۆی له‌وی له‌وی بیت. ئەو که‌ له‌ گێرانه‌وه‌دا نوqm ده‌بوو به‌ شیوه‌یه‌ک له‌زه‌تی لی وه‌رده‌گرت که به‌ ده‌ستجولاندن هیمای بۆ چۆنییه‌تی بزووتنی له‌شکره‌ جیاوازه‌کان و به‌ ده‌میش لاسایی ده‌نگی ریژنه‌ی گولله‌ و ته‌قینه‌وه‌ی گولله‌تۆپه‌کان ده‌کرد.

من و شیخه‌لی له‌سه‌ر ئەستیره‌که وه‌ستاوین. کات له‌ دوانزه‌ی ئیواره‌ی رۆژی 6 ی نیسانی 1978 نزیک ده‌ییته‌وه. چرای دیوه‌خان خامۆشه. گلۆپیکى نیونی سپی له‌ تارمه‌که‌ی خواره‌وه‌دا ده‌گه‌رئ و تیشکه‌که‌ی له‌ ئاوی ئەستیره‌که‌دا به‌ره‌واژ ده‌ییته‌وه. شیخه‌لی به‌ پلیکانه‌کاندا سه‌رده‌که‌ویت و منیش به‌ دوایدا. . .

تهق . . تهق . . تهق

دهرگا ده کریتتهوه. بهرودوا ئاودیوی دیوه خان دهیین. < نه بی > بوو ده رکهی کردهوه. کوره کان له خه و راده بن و به خیرمان دینن. نیشانهی چه په سان له رووخساریاندا دیاره. . .

- چۆنه وا بهم نیوه شهوه؟!

- من که می کارم ههیه و بهیانی زوو ده پۆم. . .

- بو کوی؟

- بو لای جهماعت، ده بی له کوی بن؟

- کوا ئه وان شوینیان ههیه، هه سه عاته و له شوینیکن!

- که سینک ده توانی شیخ عه بدولا ئاگادار بکاتهوه؟

نه بی ههستا رویش و زوری پی نه چوو له گه ل شیخ عه بدولادا هاتنهوه. له گه ل شیخی ئاموزا و هاویریدا به کترمان ماچ کرد. ئه و به هاتنه که ی ئیمه ی ده زانی. شیخ عه بدولا، ئه و سه رده مه و پاشتریش که من له شاخ بووم، ده ستیکی بره واپیکراوی گه یاندنی هه والی نیوان شاخ و شار بوو. مانگیک پیشتتر، همه ئاوات و همه ی همه سه عید < که پاشتر بوویه ماموستا شاهۆ > هه ر له م دیوه خانه وه به هاوکاری شیخ فه تاحی کوره گه وه ی مامه شیخ که مال، له به هاره شه ویکی به لیزمه و تۆفاندا، ره وانهی شاخ کردبوو. ماموستا شاهۆ که کارمندی دائیره ی کشتوکال بوو، نزیکه ی 3000 دیناری هه ره وه زیی جوتیاترانیسی له گه ل خۆی بردبوو که بو ئه و کاته ی شوړش چه رده پاره یکی زیده پیویست بوو.

+ ئه مشه و ده رو ی یان سه بی زوو؟

+ تۆ باشتری ده زانی. . . له کوی ده یانیمن؟!

+ ده توانی بچیته گوندی هاوار و لای که ریمی سه ی مراو سوړاخیان بکه ییت! ئه گه ر پیویست بکات خۆم له گه لت دیم!

+ پیویستم به که س نییه، منیش وه کو تۆ شاره زام.

+ که واته ئه مشه و لپی بخواه و به یانی له گه ل سپیده دا ملی ریگای شنرو ی بگره. له مله ی هه لوژه که می وریای خۆت به نه کا سه ربازی ره بایه کانی شنرو ی بیته سه ر ریگاکه!

من شیخ عه بدولا دلنیا ده که مه وه. ئه و هه لده ستی و ئه ملاولام ماچ ده کات و مالتاواپی ده کات. نه بی، تویشووی سه فهرم بو ده پیچیتته وه و له ژوور سه رمی داده نی. . . چرای دیوه خان ده کوژیتته وه و ئه وان لپی ده خه ونه وه و منیش به هیوای دوو سی سه عات خه وتن راده کشیم. .

دهستم ده گوشریت. . چاو هه لده برم. . شیخه لی ده لی: سه عات پینج و نیوه و وه ختیبه تی! تویش به ره له پشتم ده بهستم و بی سرته هه ردوو کمان له دیوه خان وه ده ر ده که وین و له سه ر ئه ستیره که یه ک دوو شلپ ئاو له ده موچاومان وه رده ده یین. به لای راستدا له سه ر بانی ته ویله کانه وه سه ره و ژوور وه ری ده که وین. به بهر مالی داود به گدا تیده په رین و چه ند هه نگاو ژوورتر له سه ر به رزاییه ک روو له شار ده وه ستین. .

+ چاوه روانی نامه و هه والت ده که م، هه رکات پیت باش بوو منیش دیم!

+ هه والم ده بی، وه لی بو هاتن په له مه که! . .

له گهڵ شیخه لیدا ئاوێزان دهیین و دوا ماچی مالتاواپی به یهك ده به خشین. . ئەو سه ره و خواری روو له هه له بجه داده گهړی و منیش ئامبازی هه و رازی شنرویی ده بم.

بسته بستی ئەم ریگایه ی مارتاسا له قهه و بالا ی شنرویی ئالاره زام و هیدی هیدی سه رده كه وم. . . كه سانیک كه له گونددا له دایك ده بن و گه و ره ده بن، باخ و باخچه، گرد و قهه پال، بنكاچ و نوال، مله و زه نوێر و زنار، ئەشكه وت و كونه به ردی ده قه ره كه یان ده بنه به شیکي ئامیته بووی یادوه ریبه كانی ژیانان. . مندالانی گوندی، پیچه وانهی مندالانی شار، سرووشت و ره گه زه كانی به هه موو جوانی و دلۆقانی و هه ندیک جاریش دزیوی و دلره قییان، ده بنه به شیک له پیکهاته ی رۆحیان و هه ر جوړه جیگۆر کیه کی جوگرافیش له سه رده مه كانی دواتری ژیاناندا، توانای سرینه وه و پاكتاو كرنی یه كجاره کیی كار كرنی ئەو ره گه زانه یان له بینای رۆحی و ئەقلی ئەواندا نییه.

به ده م ریگاو ه ئاوړیک ده ده مه وه. . . ته میکی سپی وه ك برنجۆك له ژیر یه كه مین تیرۆژی ئەم به یانییه دا زیوتاسا ده بریسکی، سه رتاسه ری شاری ته نیوه. له ژیر تارای ئەو ته مه دا شه قام و كۆلان و مالبه مالی شار ده بینم. . . دایك له ته نیشته قۆریبه چای ده مكر او دانیشتوو ه و ته سبیحه سه دو یه ك ده نکیه كه ی به ده سته وه یه و لیم ده روانی. . .

– رۆله ئەمجاره ئیجازه كه ت كه ی ته واو ده بی؟

– نازانم. . رهنگه هه رگیز ته واو نه بی!

– چۆن شتی وا ده بی؟، مه گه ر ناچیته وه بۆ عه سكه ری؟!

– نا دایكه گیان ئیتر سه ربازی ته واو؟!

– چۆن؟. . ته سریح بووی؟!

– نا. . په له مه كه با بچینه مالی ئاواز و هه موو شتیكت بۆ باس ده كه م. . . له م سه رجاده یه ناتوانم هیه بلیم. . .

ئەم گفتوگۆیه ی نیوان دایك و من له سه ر شوسته ی یه كیک له شه قامه كانی شاری سلیمانیدا بوو. رووخساری دایك زه رد هه لگه را بوو، لیوانی ده له رزین و به ئاسته م هه نگاوی ده بزوا. . دایك ئه وسات به مه زنده ی من 62 سال ده بوو. له مالی ئاوازی خوشكه زام گوتم:

– دایكه من مه ترسیی گرتنم له سه ره و ده بی له سه ینیوه خۆم وه شیرم!

– خۆشاردنه وه ی چی؟. . ئە ی دواپی چی ده كه ییت؟.

– ده بی بچه شاخ!.

– یه عنی ده بیته پيشمه رگه؟!

– ناچارم. . . ده نا ده مگرن و گرتنیش له سه ر سیاسه ت بۆ كه سیک كه سه رباز بیته، بی هیه دادگایی كرنیک گولله بارن ده كریته!.

– ئە ی نابی ئەم سیاسه ته نه كه ییت و ره نجی چه ند ساله ی منیش و خۆیشت به فیرو نه ده ییت و هه ناسه ساردم نه كه ییت؟.

– تازه كر دوومه و پاشگه زبوونه وه ی نییه!.

– بیست و چوار ساله من چاوه پروانی تۆم و شانزه ساله تۆ ده خوینیت و من به ته ما بووم له سایه ی تۆدا ئەم چەند ساله ی ژیانم به سەر بهرم!

– ناهیلن... دایکه گیان ناهیلن!... هه موو ئەو که سانه ی ده گیرین و له ژیر لیدان و ئەشکه نجه دا ده یانکوژن، هه موو ئەوانه ی له شاخن و روژانه شه هید ده بن، ئەوانه هه ر هه موویان دایک و باوکیکیان هه یه، ژن و مندالیان هه یه... زۆر به یان مامۆستا و خویندکاری زانکوکان بوون... هه موویان که سیک و که سانیکی خو شه ویستی خۆیان چاوه پروانیان بوون، به لام...
– به لام چی؟!... من ئەزانم ئیتر تۆ ناینمه وه.

– نازانم ده مبینیته وه یان نا... من بریاری خۆم داوه و هاوڕیکانیشم چاوه پریم ده که ن!

– ئاخر من ده زانم که هیچتان به هیچ نابێ و ئیوه ده ره قه تی ئەم ده وله ته نایه ن... مه لامسته فا به و هه موو هیزه وه، پاشی ئەو هه موو کوشتوهر و مالویرانییه، سه ره ئه نجام هه ره سی هیئا و وه کو به فره که ی پار توایه وه!

– ئیمه و بارزانی دوو شتی جیاوازی... ئەو پشتی به بیگانه به ستبوو، ئیمه به خۆمان و به خه لک... ئەو کاریکی کرد و ئیمه کاریکی دیکه ده که یه ن. شوڕشی ئەو کۆن بوو و ئیمه شوڕشی نویمان هه لگیه ر ساندوو!

ئەو شه وه تا به ربه یان له گه ل دایکم قسانمان کرد. من گوتم و ئەو نه بییست. ئەو شه وه دایکم بارته قای هه موو چرکه کانی ته مه نی فرمیسی به سه ردا باراندم. ئەگه ر بارانی فرمیسی دایکم تیزابیش بایه، تووژالیک له کیوی وره ی منیکی خوینگه رم و بیته زموونی نه درووشاند و دلێ نه رم نه ده کردم. به یانی، مالتاوااییم له دایکم کرد و ئیستاش پاش بیست و چوار سال له و چرکه ساته، وینه ی دایکم له هزر دا کال نه بووه ته وه. که له وێ وه ده رکه وتم، یه کسه ر چومه مالی سه باحی حه مه چاوه ش. سه باح، هه م هاوڕیپی مندالی و هه میش هاوڕیپی زانکووم بوو. ئەو ئەندامیکی چالاکی یه کیکی له کۆمیته کانی کۆمه له ی مارکسی – لینی کوردستان بوو له شاری سلیمانی و ریکخه ری من بوو. سه باح له ماله وه بوو و چاوه پرپی ده کردم. ئەو ئاگاداری کردم که ئاگاداری کۆمیته ی هه ریمه کانی کردوو و نامه یه کیشی وه رگرتوو که من له گه ل خۆم بوخۆناسانم بیبه م.

پاشنیوه رو، له گه ل سه باح روشتینه مالیکی له گه ره کی سه ره شه قام. خاوه نمال، کوڕیکی گه نج بوو به ناوی هاوڕی جه مال که پاشان بوویه جه مال دیموکرات. جه مال، کریکاری کارگه ی جگه ره بوو. ئەو هاوڕیپی کۆمه له بوو و له مالیکی کۆن و په رپووتدا ده ژیا. من به بینینی جه مال گه لیک دلخۆش بووم و دلنیا بووم که کاری ریکخستنی کۆمه له له شاردا که سانیکی جیه جی ده که ن که له چینی کریکارن. سه باح منی به هاوڕی جه مال سپارد و خۆی روشت. من دوو روژ له مالی جه مال مامه وه و شه و و روژیکیش له مالی باوکی، تا بتوانیت له ریگایه کی باشه وه بمگه یه نیته مه فره زه کانی ناوچه ی قه ره داخ. جه مال له ماوه ی چوار روژدا کاره که ی بو مه یسه ر نه کرا. ئاخر ئەوێ ده می دۆزینه وه و په یدا کردنی مه فره زه کان کاریکی ئاسان نه بوو. من که له هه وله کانی جه مال ناویمید بووم، ئاگاداری سه باحم کرده وه که مۆله تم بدن تا من خۆم مشووری کاره که بخۆم. روژی دوایی مالی جه مالم جیه جیشت و چومه لای قادری حاجی حه مه شه ریف که ئەوسات له خه سته خانه ی سه ربازی سلیمانی سه رباز بوو. قادر هه م ئەندامی کۆمه له و هه میش هاوڕیپی

خۆم بوو. ئه و که له ده رمانخانه ی خهسته خانه ی سه ربازی کاری ده کرد، سه رچاوه یه کی باشی په یدا کردنی هه والی ئه و پيشمه رگانه بوو که به برینداری ده ست رژی م ده که وتن یان شه ید ده بوون و ته رمه کانیا ن ده ست دو ژمن ده که وتن. ئه وه جگه له دا بین کردنی ده رمان و پیویستییه کانی کاری پزیشکی بو مه فره زه کانی شاخ.

دوو شه و لای قادر مامه وه و پاشان به پشتیوانی پیناسه یه کی سه ندیکای ئه ندازیارانی کشتوکال که سالی پيشوو وه رم گرتبوو، خۆم گه یانده هه له بجه. . ئیستاش وا ته مومژی به هاری له روو خساری هه له بجه ئالاوه و له ژیر تینی هه تاودا ده ره ویتته وه و منیش هه و رازی شنرویم له به رده ممدا تخیل کردوو و له پایینی مله ی هه لوژهدا وه ستاوم، گا له شار و گا له به هه شتی هه ورامان ده روانم.